

ra; az volt az övé! midőn halva őt a' dühödő hullámok közül kihuztam, miattam ontotta vérét, ő szabadított-kí egy szivemből utált öreg karjai közül! — Béke szendergő hamvaira! — „Csalatkozol, Ákos még él; nem folyt-el éretted vére a' harcban, itt van ő előtted. — Vilmám! kedvesem! a' kérlelhetlen végzés ugyan elszakasztott minket, hogy ismét évek mulva, hosszú sanyarúság után össze vezessen, 's így lelkeink egyesülve a' Mindenható székéhez közelebb járulhassanak.“ — „Tehát te! te vagy édes mindenem!“ felkiált Vilma, 's elaléltnan szerelmese keblére dől, ki őt átkarolván legördült könnyeit csókjaival törlele. Még egyszer felnyitá szemeit Vilma 's két légy boldog! rebegése után az örök életre átszenderült!! Ily körülményekben kiállhatlan kinok lépék-meg Ákos szívét, keveset még-is az által vigasztalva, hogy karjai közt adta-kí lelkét kedvese. Csermely gyanánt csorduló könnyek közt egy gödröt ásott, mellybe midőn Vilma testét bétette volna lélektelen földre esett 's boldogabb sorsra jutott; nem sokára némelly halászok reá akadtak, 's kedvese nyílt sirjába temették, hol a' marczongó szenvedésektől felszabadítva békében nyugszanak. Ekkora áldozatokra tesz szert a' házaságra kényszerítés! — *De jelenkorunkban, hála az égnek, illy zordon tettek már ritkán léteznek.* S z á b ó M a r i s.

II. N É P I S M E R T E T É S.

Mexikói asszonyok. *(Folytatás.)*

A' mexikói asszonyok jobban szeretik a' szembe ötlőbb öltözeteket, hogy sem toilette-jeket testök tulajdonságaihoz szabnak. Ha az ember ama temérdek virágot, tollakat, 's ékszereket látja, mellyekkel feleslegesen vannak megrakva, őket inkább vásott 's áruba bocsátandó szépségeknek, mint főbb rendű dámáknak tartaná. A' caschemir kendők Mexikóban szerencsére nem találtak; többre becsültetik könnyűsége miatt a' selyemszövetű schawl, 's ezt, mivel a' mantilla 's rebozó-hoz vannak szokva, inkább fejöken, mint vállokon hordozzák. — Az ajtatóság, vagy gyóntató atyjokkal tartott tanácskozás ideje után látogatókat fogadnak-el, vagy erkelyeiken (balcon) mulatoznak. Gyermekaik felcifrázásában különös gonddal foglalatoskodnak; fájdalom

ezen tekintetben éppen olly keveset gondolnak az illendőséggel, mint a' kényelemmel. A' ruhákkal túlságig terhelt gyermekek minden szabad mozdulatokra tehetlenekké tétetvén szülőjeik testállásukat 's módoságaikat erőlködnek követni; semmi se nevetségesebb, mint ezen tizenketted rétnyi asszonykákat látni, midőn háromszorosan-is bodrozott ruhájik terhétől szinte földig nyomatva legyező levén egyik kezökben, másik karjokat köpönyeges bábjoknak vagy katona-tiszt ruhájába öltözött bábalaknak nyújtják.

Ebéd és délutáni henyélés (siesta) végzetével a' mexikói dámák körüljárják a' boltokat 's portékák raktárait, későbbben pedig nyilvános sétahelyekre mennek. Látogatóra olly házakba, hol esti társaságokat elfogadnak, csak 9 óra tájban indulnak. Ezen társaságokban mindazáltal nem mozganak a' vendégek ide 's tova, hanem az asszonyok a' szalón (társasági nagy szoba) egy részét elfoglalván együtt ülnek, a' férfiak pedig különféle csoportozatot képeznek a' szobának fenmaradott részein. Az idegen azt gondolja, hogy valamely elkülönözt klastromi vagy szoros erkölcsi társaságba jutott. Mind e' mellett a' szerelmi nyájaskodás mély titkolódzás leple alatt történik; a' szemeknek egy pillantása, a' legyezőnek egyetlen mozgása-is értesíti a' kedvest imádottja határozata felől. Ott a' legyező telegraf, mellyet az asszonyok mindig használnak, 's mellyel gondolatjaikat tökéletesen tudják kifejezni. A' szerelmeseknek titkos öszve jövetelök, melly iránt az asszonyi ékeségek árosnéji közlik a' költsönös üzeneteket, korán reggel történik a' sétahelyen (alameda), hova az asszonyok to p a d a (fátyol) alatt, az az: mantillájokba egészen beburkolva jelennek-meg, 's ekkor az öszve találkozó ismerősnek illetlenség vétke alatt nem szabad őket meg szólítaniok. De gyakran az illyes titkos szövetség sok pénzébe kerül a' boldogított férjfiúnak, mert a' szerencsés napra következő reggel többnyire jó summa pénzt kér költsön az asszony, mit tőle a' jó nevelésű férjfi meg nem tagadhat. A' c a m a r e r a-is megjelen 's gazdasszonya rangjához képpest 1—10 unczia aranyat-is kíván.

A' mexikói dámák szinte olly szabadsággal élnek, mint a' francziánék. Ama tekintet nélküles figyelem 's tisztel-

tetés, mellyben részesülnek, bizonyítja, hogy ők még most is gyakorolják ama hatalmat, mellyet, mint látszik, az európai Szépek a' mult század végétől fogva elvesztettek. — Eleintén az idegen nem igen vonzódik a' mexikói tarsaság kellemeihez; hozzájuk kell elsőbben szokni, valamint a' mexikóiakkal-is történnék a' mi társalkodási életünkben. De ha az ember ezen előiskolában forgolódott, sok mexikói házban legszabadabb 's legvidorabb mulatságokra talál, mellyek közt a' nagy európai világ társaságos köreinek finomabb izleteit könnyen elfelejtheti.

Ha Mexikóban valamelly dáma nappal gyalog megy valahova, örömet elkerülni magát, de nem karon fogva; csak estve részesít ezen kegyelemben; megengedi azt-is, hogy kezét nyujtsa neki az ember, ha ő valamelly utsza vízfolyásán átlépni vagy grádicsra menni akar. Arra különösen kell vigyázni, hogy az utsza-kövezet (Trottoir) felsőbb oldalán ötet engedje menni kísérője. Éjjeli sétálás közben 's a' helyeknek fedett utjain, folyosójin minden fel 's visszamenetelnél a' kísérőnek változtatni kell karját, hogy a' dáma a' karzatnak (gallerie) ki felé fordult oldalán mehessen, 's a' könyökök taszításait elkerülhesse.

Azon rendkívüles visszatartozkodás, mellyel ott az asszonyok élnek, ha nyilvános helyen fellépnek, szembe-tűnő ellenkezésben áll beszédjük zabolátlan szabadságával. A' nélkül, hogy szemtelenek volnának, gyakran legnagyobb egyeneséggel olly szavakat ejtenek, mellyek a' francziánó füleit botránkoztatnák; teljes egyszerűséggel emlitenek ők valamelly dolgot szokott nevöken, 's csak alattomos czélzatok (Anspielung) és finomul alkalmazott pajkos tréfák pirithatják-meg őket. — Négy szem közt olly beszédet hallani tőlök, melly egészen a' rajtok uralkodó szenvedély szüleménye; olly hizelkedő szók és nagyító kifejezésekből áll az, mellyek a' napkeleti nyelvből látszatnak költsönözve lenni. „Estrella de mi alma (lelkem csillaga) — antorcha de mi vida (életem fáklyája) — hijo de mi corazón (szívem fija) olly szokott szózásmódok, mellyekben a' legszenvedélyesebb asszonyok igen gyakorlottak, 's mellyek a' mexikói udvariság szótára felől képzetet nyujthatnak. *(Végzet következik.)*